

IV. Başkanlar Danışma Kurulu Toplandı

Emekli Sandığı'nın Bilgisayar Uygulaması gündemiyle yapılan toplantıya 27 eczacı odası başkan ve yöneticilerinin yanı sıra, Emekli Sandığı Sağlık Hizmetleri Dairesi Başkanı, Bilgi İşlem Merkezi Dairesi Bilgi İşlem Müdürü ve yetkililer katıldı.

9 Nisan 1999 tarihinde yapılan toplantının açılışında konuşan TEB Genel Başkanı Ecz. Mehmet Domaç 18 Nisan'da Türkiye'nin parlamentosunu belirlemek üzere yapılacak seçim sonucunun ülke için yararlı olmasını diledi. Domaç demokratik, laik, hukukun üstünlüğüne dayalı ve insan haklarına saygılı bir ülke oluşabilmesi ve cumhuriyet ilkelerinin sıkı sıkıya takip edilmesi için mücadele veren TEB ve oda yöneticilerinin, bugüne dek olduğu gibi bu tür partilerin ve adayların desteklenmesi konusundaki genel istek ve dileğini vurguladı.

Toplantı Emekli Sandığı yetkililerinin bilgisayar uygulamasına ilişkin açıklama ve bilgilendirmeleri ile başladı. Bu bölümde ilk sözü Emekli Sandığı Sağlık Hizmetleri Dairesi Başkanı Kadir Lekesiz aldı;

Kadir Lekesiz
(T.C Em. San. Sağ. Hiz. Dairesi Bşk.)

"Yaklaşık iki yıldan beri devam etmekte olan otomasyon uygulaması için pilot olarak Ankara seçilmişti. Şu ana kadar 6400 eczane ile otomasyonla bağlantı kuruldu. Emekli Sandığı olarak idealimiz, bunu 1998 yılı sonu itibariyle bitirebilmektir; ama, beklenen sayıya bir şekilde ulaşamadık. Karşılıklı olarak düşündüğümüzde artık otomasyonun, her alana girmiş şekilde karşımıza çıkması nedeniyle bilgisayara geçişin de sizler tarafından takdir edileceği kanaatindeyiz.

Emekli Sandığı olarak 15.400 eczaneyle sözleşmemiz var ve şu ana kadar bunun 6400'ünün otomasyona geçmiş olması ve özellikle Ege Bölgesinin bu konuda oldukça duyarlı ve istekli olması bizim açımızdan sevindirici, ama Güneydoğu ve Doğu İllerinde, İç Anadolu Bölgesinde yeterince istek ve arzu oluş-

mamış durumda. Bunun için de, sizlerin yaşadığı, karşılaştığı sorunları bilmek ve bunların nasıl aşılanacağını birlikte değerlendirmek istiyoruz."

İsmail Sevdik
(T.C Emekli Sandığı Bilgi İşlem Müdürü)

"Projemiz 1994 yılında 2 bin kişinin bilgilerinin girilmesiyle başladı ve 1995 yılında bu işlemler bitti. 1995-1998 arasında yapılan güncelleştirme işlemleri bittikten sonra, 1997 sonu itibariyle deneme ve test için Ankara'da eczane uygulaması başlattık. Eczane uygulaması projesinin 1998 yılında bitmesi gerekiyordu, fakat sarkmalar oldu. Bu da projemizin öteki etaplarının sarkmasına neden oldu.

Şu anda optik uygulamasına geçtik, 1999 yılı itibariyle başlanan bu uygulamaya bütün optikçilerin katılması kararı alındı. 15 gün önce hastane uygulamasına başladık. Şu anda özel hastaneler başlamış durumda, iki gün önce de İbni Sina Hastanesi ile bu konuda çalışmalara başladık. Bu hastane bittikten sonra Türkiye genelinde 800 hastane devreye girecek.

Eczane projesinde bir aksama olmazsa 1999 yılı sonu itibariyle normal kartlarımızı kaldırarak "Akıllı Kart" işlemlerine geçmeyi planlıyoruz. Smart Kart ve Hastane Projemizin hayata geçirilebilmesi için öncelikle eczanelerin tümüyle uygulamaya geçmesi gerekiyor.

On-line uygulama için, Samsun, İstanbul, Bursa, İzmir ve Adana'da ayrı ayrı makinelerimiz ve Türk Telekom'dan Ankara'ya link hatlarımız var. 1999 yılı içerisinde Erzurum, Diyarbakır ve Afyon'a da hat döşeyeceğiz. Bu hatların kontrolü Türk Telekom'a ait. Eğer Telekomun uydularında herhangi bir problem olursa, bu hatlarda kopma olabiliyor. Bunun için program içinde de direkt olarak Ankara'yı arama imkanları var.

İnternette çalışanlar için, Türk Telekom'dan kaynaklanan sorun, kurumun üç ay içinde çalıştıracaklarını söyledik-

leri sistemi kurmasıyla çözülecek. Eğer çalıştıramazlarsa biz ikinci bir fizibilite çalışması yaptık, ikinci bir internet hattı döşetiyoruz. Eczacı mevcut internet hatından cevap alamazsa otomatikman ikinci hattımıza geçecek ve böylece internette yaşanan sorun bitecek.

Hastane projesi ile birlikte, eczanelere çok büyük yarar sağlayacağını düşündüğümüz x25 hattı kuruyoruz. Bu hatta tamamen bağlandığımız zaman artık telefon veya internete dahil olma gibi bir şey yok, bilgisayarınız her an Emekli Sandığına bağlı olarak kalıyor. Özellikle büyük eczaneler için son derece yararlı olacağına inandığımız x25 hattı için ilk tesis masrafı olarak 50 milyon TL veriliyor, bundan sonra ayda 11 milyon sabit ücret ödeniyor.

Bağlantı telefonlarımıza gelince; şu anda Ankara'da 2 makinemiz var, buna bağlı toplam 57 ppx santrale bağlı telefonlarımız var. Bu telefonlara İç Anadolu Bölgesi, Doğu ve Ege'nin büyük kısmı müracaat ediyor. Bu 57 telefonun şu anda 32 si çalışıyor. Halihazırda 20 telefonumuz boşa duruyor. İstanbul, İzmir, Adana, Bursa ve Samsun Bölge Müdürlüklerimizde yine 32 hatlı ppx'lerimiz var. Bu makinelerde şu anda İstanbul'da 32 hattan 10 hat, İzmir'de 32 hattan 18 hat, Adana'da 32 hattan 16 hat kullanılıyor. Bursa'da 4 telefon kullanılıyor. Samsun'da 9 telefon yeterli oluyor, geri kalanı boşa bekliyor. Yani bağlantı ve telefon konusunda şu anda hiçbir problem gözüküyor.

Şu anda 6408 eczane sisteme bağlı vaziyette. Günlük 75-80 müracaat oluyor.

7.4.1999 tarihi itibariyle işlenen reçete sayıları, il bazında; Adana 1862, Adıyaman 112, Afyon 24, Ankara 6282. Bu yalnız reçete işlemi; diğer işlemler hariç. Her hafta istatistikleri alıyoruz, haftalık 98 bin civarında. Bu hafta 100 bini aşmasını bekliyoruz. Toplam yapılan eczane işlemi 130 bin civarında.

Ziraat Bankası ile on-line işlemeline Ocak ayında başladık. Sağlık Hizmetleri Dairesi Başkanlığımız veya bölge müdürlüklerinden çıkan ödemeler kesinleştikten sonra biz günlük olarak işlemleri yapıyoruz. Yapılan pro-

tokolde ödemeler o gün itibariyle hesaplara geçecek. Bunun için eczacıların sizlere örneğini ilettiğimiz formları doldurmalarını, Ziraat Bankasında 19 kolonluk bir hesap açtırmalarını istiyoruz. Eski açtıkları hesap numaraları bizi bağlamıyor.

Bazı banka şubelerinde eczacıdan istenen %0,2 komisyonu hiçbir eczacının vermemesi gerek. Çünkü biz Emekli Sandığı olarak sözleşmemiz gereği bunu zaten ödüyoruz.

Hesap cüzdanının ilk sayfasının fotokopisini kesinlikle istiyoruz. Bizdeki kayıtlardaki eczane ismi kimin adına görünüyorsa, hesap cüzdanında da aynı ismi istiyoruz.

Eczacıların okunur şekilde dilekçedeki hesap numarasını, şubasını ve sandık sicil numarasını yazmalarını istiyoruz.

Ziraat Bankasının on-line işlemi, yalnız paket program veya internette değerlendirilen reçeteler için geçerlidir. Eski usulde yollanan reçeteler, eski usulde ödeme emri olarak çıkar.

2001 yılı sonu itibariyle Türkiye'deki Emekli Sandığı Sağlık Projesi genel sağlığa doğru giden bir adım olarak bitmiş olacak. Tabii bunun için hastanelerin ve eczanelerin tamamen uygulamaya geçmiş olması, ve "akıllı kart" a dönüştürülmesi gerekiyor.

Bu uygulama başladığında, hastaneye gelen bir emeklimizin karne kontrolü yapılacak, geçerli olduğu müddetçe hastane poliklinik hizmetlerinden yararlanacak. Hastaneler de genellikle x25 üzerinden kontrol yapacak. Reçete eczaneye geldiğinde sizler hiçbir uygulama değişikliği yapmadan o hastanenin kodunu girdiğiniz zaman, emeklinin o hastanede poliklinik hizmeti görüp görmediği kontrol ediliyor. Bu projemizin ilk adımı. Zamanla reçeteyi de kaldırmak istiyoruz. Doktor ilacı smart karta yazsın, kart size geldiğinde ne yazdığı görülsün. Amacımız kağıtlarla ilgili her türlü işlemi kaldırmak. Ama bunun için bazı hukuki sorunları çözmemiz gerekiyor.

Smart kart dediğimiz akıllı kart küçük bir alet, fiyatı 20 dolar civarında. Burada kişisel ve sağlık bilgileri yer al-

yor. Kişisel bilgilerde emeklinin adı, soyadı, adresi var. Ayrıca kullandığı ilaçları, raporları, MR, dializ işlemleri, ameliyatlar gibi bilgileri de kart içinde tutacağız. Yani, kişinin sağlık dosyası kendi cebinde olacak. Bu kartın arka yüzünü de Ziraat Bankası Bankamatik kartı haline dönüştüreceğiz.

Şu anda yapmış olduğumuz proje içine Maliye Bakanlığı da girmek istiyor. Bağ-Kur ile işlemlerimiz bitmek üzere, iki büyük kurumla da görüşmelerimiz devam ediyor."

Emekli Sandığı Bilgi İşlem Merkezi Müdürü İsmail Sevdig, yaptığı sunumun ardından katılımcıların bilgisayar uygulamaları ile ilgili olarak bölgelerinde yaşanan sorunlar hakkındaki sorularını yanıtladı.

Emekli Sandığı Sağlık Hizmetleri Dairesi Başkanı Kadir Lekesiz 1998 yılı itibariyle Emekli Sandığı'nın 187 trilyon olan sağlık giderininin 107 trilyonunu ilaç giderlerinin oluşturduğunu ve bunun dünya standartlarının çok üzerinde bir rakam olduğunu belirtti. Dünyada ilaç giderlerinin genel giderlerin % 20'si gibi bir paya sahip olduğunu belirten Lekesiz, ülkemizde bu payın % 60 olduğunu belirtti.

Daha sonra söz alan **TEB Genel Başkanı Mehmet Domaç**, ilaç tüketiminin Türkiye'de gerçekçi boyutlara varması ve akılcı ilaç kullanımının sağlanması için bu örgütlerin yıllardır verdikleri mücadelenin bundan sonra da süreceğini belirtti.

Türkiye'de genel olarak % 20-25 civarında gereksiz ilaç tüketimi olduğunu söyleyen Domaç, "artık bunun önüne geçilmesini sağlamak başlıca görevimiz." dedi. Domaç; Türkiye'de temel sağlık hizmetlerinin yetersiz olması nedeniyle kişilerin belli yaş geçtikten sonra, özellikle emekli yaşına geldiklerinde hastalıklarla karşı karşıya kalmalarının gündeme geldiğini, dünya ölçeğinde karşılaştırıldığında fazla olan ilaç tüketiminin bir zamanlar temel hükümet ve devlet politikaları olarak değerlendirildiğini söyledi. Devletin herkesi sigorta kapsamına alamadığı için bunlara göz yumduğunu ancak artık bundan vazgeçeceğinin görüldüğünü ekledi.

kredisinin faiz oranını % 30'lara düşürdük.

Emekli Sandığı ile anlaşmalı 15610 eczane var. Bu eczanelerin tümünü bir günde, bir ayda bilgisayara geçirmek, ülkenin belirli koşulları nedeniyle olanaklı değildir. Türkiye'nin mevcut altyapısını iyi değerlendirmek lazım. Bu sadece Türk Telekom'un altyapısı değildir. Mevcut insan altyapısı da çok önemlidir.

Baştan beri üzerinde uğraştığımız bu projenin hayata geçmesinde adım attırarak yol, katılım payının kaynağından kesilmesidir. Bu istemimiz sadece biz eczacılar için değildir. Emekli Sandığı bu işten bırakın % 40'ı, % 10 dahi tasarruf yapsa, 12 trilyon lira eder. Bu tasarrufla da Türkiye'de 12 tane 100 yataklı hastane açılır. Devlet bunu daha ne kadar görmezlikten gelebilir.

Emekli Sandığı devletin bir kurumu, şimdi yanyana gelmiş, Türkiye'de iyi bir şey yapmak için harekete geçmişiz. Bundan 10 sene önce böyle bir şey söz konusu bile olamazdı. Şartlar değişiyor, sivil toplum örgütleri, devlet kurumları geliyor, hizmeti kolaylaştırmak için uğraşiyor.

İyi Eczacılık Uygulamaları için eczanede bilgisayar şart. Yeni eczane açılırken buzdolabı vb. gereksinimler ne kadar şartsa bilgisayarı da şart koymamız lazım.

Türk Eczacıları Birliği bu ülkede sağlık hizmetlerinin doğru verilmesi için, bu ülkede İyi Eczacılık Uygulamalarının hayata geçmesi için ve bu ülkenin bizim vergilerimizle oluşturduğu devlet bütçesindeki havuzun savurgan bir şekilde kullanılması için uğraş vermektedir."

IV. Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısının ikinci oturumu, oda başkanlarının Emekli Sandığı'nın Bilgisayar uygulamasına ilişkin görüş ve önerileri ile devam etti. Bu bölümde söz alan oda başkanlarımızın konuşmalarına aşağıda özetle yer veriyoruz.

Ec. Nejat Çetin
(Kocaeli Ecz. Odası Başkan)

“Emekli Sandığı’nın otomasyona geçişiyle ilgili süreç 1998 Eylül ayında, eczanelere gönderilen yazı metni ile hızlandı. Bu yazıya karşılık hem Emekli Sandığı Sağlık Hizmetleri Dairesi Başkanlığı’na hem de Merkez Heyeti Başkanlığı’mıza “otomasyona geçen eczanelere denetim ve ödeme önceliği sağlanmasının, meslektaşlarımız arasında bir haksızlığa ve adaletsizliğe neden olduğunu” ifade eden görüşlerimizin yer aldığı yazılarımızı ilettik ve Merkez Heyeti’nden görüş istedik. Ancak bu tarihe kadar odamıza böyle bir görüş gelmedi.

Bunun üzerine toplanan Oda Danışma Kurulumuz konuyu değerlendirdi ve meslektaşlarımıza bu uygulamayı tavsiye etmek ya da etmemek gibi bir noktada olmanın doğru olmadığını düşündü ve bunu üyelerine deklere etti.

İzmir’de yapılan bölgelerarası toplantıda dile getirilen “Bilgisayar kullanım zorunluluğu gibi bir dayatmanın kabul edilmemesi gerekliliği” şeklindeki Kocaeli Eczacı Odası görüşü halen geçerliliğini korumaktadır.

Manuel faturalama yapan meslektaşlarımızın banka ödemelerinin on-line ile yapılamamasının gerekçesini anlayamıyoruz. Çünkü gerekçesi yok.

21 milyon insanın sosyal güvenlikten yoksun olduğu bir ülkede reçete faturalama işlemlerini on-line ile, internetle yaparak mevcut olumsuzlukların önüne geçemezsiniz. Önce o insanları sosyal güvenlik kapsamına alırsanız, sonra birtakım şeyleri çözmeye başlarsınız.

Şu anda Kocaeli’de bilgisayar kullanılan eczane oranı % 59.7 Biz eczanelerin bilgisayarlanmasından yanayız, ama bilgisayarı önce eczanede, eczane hizmetinin kaliteli hale gelmesi için kullanılmaktan yanayız. Eczacı Emekli Sandığı 5 günde ödeme yapıyor diye kullanmamalı bilgisayarı.

Şu anda bilgisayar kullanmayan meslektaşlarımızın oranı % 40.3. Bu arkadaşlarımızın % 22’si önümüzdeki sü-

reçte, en azından bu yıl sonuna kadar bilgisayar edinmeyi düşünüyor, % 18,3’ü bu yıl sonuna kadar edinmeyi düşünmediklerini ifade ediyorlar. Bu durumda Kocaeli’de bilgisayarlaşan eczane oranı % 81.7 olacak, bu da oda olarak gösterdiğimiz çabanın sonucudur.

Ancak otomasyona geçen ve Emekli Sandığı ile bu anlamda ilişki kuran eczanelerimizin genel içindeki payı % 9,3. Geçmeyi düşünen, ki onların da erken ödeme süresinden etkilendiklerini düşünüyoruz, meslektaşlarımızın oranı % 34,8. Bu durumda yıl sonuna kadar Kocaeli’nde otomasyona geçme ihtimali olanların oranı % 44,1.”

Ec. İrfan Karakullukçu
(Gaziantep Eczacı Odası Başkanı)

“Çağımızda bilgisayardan kaçmanın imkanı yok. Eczanelerimizde bilgisayarı maksimum düzeyde kullanmak zorundayız. Emekli Sandığı ile diyalogumuzun diğer kurumlara benzemeyecek biçimde daha iyi olduğunu düşünüyorum.

Türkiye’de bilgisayar kullanımını zorlayan bir başka kurum daha var; SSK. Sosyal Sigortalar Kurumu bize hiç sormadan, görüşümüzü almadan “bilgisayarın varsa seninle sözleşme yaparım, yoksa yapmam” dedi, hiçbir eczacı da buna itiraz etmedi.

Türkiye genelinde eczacıların % 80’i bilgisayara geçtiği zaman Emekli Sandığı ile on-line reçete verme uygulamasına başlamak için sözleşme yapılabileceğini düşünüyorum.

Bilgisayarla reçete verme dayatmasını kabul etmemiz mümkün değil. Gaziantep’te 150 eczanede bilgisayar var, paket program veya internetle reçete verenlerin sayısı % 38 civarında.”

Ec. Sertaç Özmen
(Balıkesir Eczacı Odası Başkanı)

“Balıkesir olarak söyleyecek fazla bir şeyimiz yok. Üyelerimiz bilgisayara hiç de sıcak bakmıyor. Bilgi-

sayarı olan eczacı oranı % 20-25 civarında, otomasyona geçenlerin oranı % 10. Bölge olarak biz zorlamaya karşı gibi duruyoruz, görünen o ki fazla sıcak bakmıyoruz.”

Ec. Gönül Berker
(Samsun Eczacı Odası Başkanı)

“Bugünkü verilere göre Samsun Eczacı Odasına bağlı eczanelerde otomasyon oranı % 72, Amasya ili ve ilçelerde toplam 10, Sinop’ta 5 eczane Samsun’da 50 civarı eczane otomasyona geçmedi. Fakat otomasyona geçmeyen eczanelerde bilgisayar yok anlamına gelmiyor.

Samsun’a bağlı 600 eczaneden 70 küsür eczanenin bilgisayarı yok. Otomasyona geçerken katılım payı olayını gündeme getirirsek çok daha iyi olur kanısındayım. Eğer otomasyona geçilecekse tümüyle geçilmeli. Çünkü bir reçete on-line sistemde kabul edilmiyorsa, o hasta o reçetesini on-line sisteme geçmeyen bir eczaneden çok rahatlıkla alabiliyor.

Samsun Eczacı Odası olarak, bilgisayarlaşmanın yanında olduğumuza göre ve ilaç sarfiyatının da önüne geçmek istediğimize göre tümüyle otomasyona geçilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.”

Ec. Erkan Önsel
(İstanbul Eczacı Odası Başkanı)

“Bir defa otomasyon ve bilgisayara geçişle ilgili konuya İyi Eczacılık Uygulamaları açısından bakmak yararlı olur. İkincisi, Emekli Sandığı ile var olan diyalogları değerlendirirken, bu insanlara bilgisayarla ilgili tutumumuzu belirtirken, devlet olarak imzaladıkları bağitları ne derece yerine getirdiklerine, sözlerine ne derece bağlı kaldıklarına dikkat etmek zorundayız. Yoksa, “otomasyona geçmek iyidir” anlayışıyla hareket edersek sorunu çözemeyiz.

Oluşturulan programın nitelik olarak incelenmesi lazım. O program erişkin bir program değildir. Yani, eczacılara erken

ödeme açısından önemli bir şey olmasına rağmen, o programın olgunluğuna bakmak lazım. O programda doktor, hasta, eczacı, ilaç konusunda oldukça önemli eksiklikler vardır. Emekli Sandığı önce bu hazırlıkları tamamlamalıdır. Otomasyona geçişi zorunlu olarak bizim önümüze koymalarına karşı çıkmak lazım.”

Ecz. Selim Balcı
(Çanakkale Ecz. Odası Bşk)

“Bölgemizde eczanelerimizin % 98’inde bilgisayar var. Otomasyona bağlı olan eczane sayısı 12 ve oranı % 7. Bu çok çarpıcı bir örnek zannediyorum. Sistemin bizim bölgemizde daha yeni kurulmasına da bağlı olarak, otomasyona girmenin bu kadar düşük olduğunu zannediyoruz.”

Ecz. Kemal Yenikale
(Bursa Ecz. Odası Bşk)

“Emekli Sandığı’nın daha önceden duyurduğu paket program ve on-line uygulamasına 1999 yılında geçmek istediğini, bu yılın protokolüne eklenen madde ile anladığımızda, hazırlıksız yakalanmamak için bölgemizde bazı çalışmalar yaptık. Önce bilgisayar kampanyaları düzenledik, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ile iletişime geçerek üyelerimize bir seminer düzenlenmesini, paket program ve on-line sisteminin ön bilgilerini almalarını sağladık. Bununla da yetinmeyerek odamız bünyesinde üyelerimize uygulamalı kurslar düzenledik.

Bursa Eczacı Odası olarak Bağ-Kur ve Emekli Sandığı reçetelerini bilgisayar kanalıyla kabule hazır hale geldik ve birçok üyemiz yeni sisteme girmeye başladı. Ancak Bağ-Kur ve Emekli Sandığı, bu yeni sistemi başlatma ve zorunlu kılma istemlerine karşın, bu sistemin alt yapısını ne yazık ki günün koşullarına göre hazırlayamamışlar. Programın eksiklikleri çok. En büyük altyapı eksikliklerinden biri de telefon hatlarının yetersizliği.

Bu iki kurum dışındaki kurumların da bu sisteme geçmeye başladığı düşü-

nülürse, TEB’in bir internet şirketi kurmasının şart olduğunu düşünüyoruz. Ancak bu koşullar sağlandığında protokollerde bilgisayar kullanım zorunluluğu getirilebilir. Aksi halde, bu konuda pek çok karmaşa yaşanacaktır.”

Ecz. Hatıf Hasşerbetçi
(Kayseri Ecz. Odası Bşk.)

“Kayseri bölgesinde eczanelerin %90’ında bilgisayar var. Otomasyona geçen eczane oranı % 47. Demek ki meslektaşlarımız bu sisteme rahat etmemişler; Muhakkak ki eksik oldukları şeyler oldu.

Yönetim kurulumuz, sistem oturana kadar, tüm kurumlarla tek tip sözleşme yapılarak, bu uygulamaya geçişin uzatılması ve zorlamanın kabul edilmediği görüşündedir.”

Ecz. Mustafa Hüdayioğlu
(K. Maraş Eczacı Odası Başkanı)

“Türkiye’de doğudaki eczanelerle batdakilerin hiçbir zaman aynı kefeye konulmaması gerektiğini düşünüyorum. Bu kendi bölgemizde bile bariz şekilde mevcut K. Maraş merkezde bilgisayar oranı % 50 iken, Adıyaman’da sadece % 10. Biz Adıyaman ve ilçelerine değil bilgisayarla, telefonla bile ulaşmıyoruz. Bu durumda otomasyona nasıl geçeceğiz. Ben şu anda konunun daha birçok bilinmeyen noktası olduğu görüşündeyim ve hiçbir şeyin zorla olmayacağı, bunun zamana bırakılması gerektiği düşüncesindeyim.”

Ecz. Hasan Fehmi Altıntaş
(Erzurum Eczacı Odası Başkanı)

“Ülkemizde medeniyetler bile batıdan doğuya doğru zaman içerisinde kayıp geliyor. Erzurum ve bölgesinde bulunan 7 vilayette şu anda günde en az 5-6 saat elektrik kesintisi var, telefon muhaberesi çok kısıtlı. Bölgemizde eczanelerde % 90 civarında bilgisayar var ancak % 5 civarında

da otomasyona geçilmiş. Bunun çoğu da Erzurum merkez ve Erzincan olmak üzeredir. Ağrı, Kars, Van, Iğdır vilayetlerinde bu sisteme hiç geçilmemiş.

Oda olarak görüşümüz; dayatma olmaması katılım payının kaynağından kesilmesi kaydıyla, altyapının da yeterli hale getirilmesinden iki üç yıl sonra bu uygulamanın başlamasının daha uygun olacaktır.”

Ecz. Tuğrul Tol
(İçel Ecz. Odası Bşk.)

“Bilgisayar çağdaş bir alet, kendisi sürekli yenileniyor. Eksiklikleri bahane etmek mümkün değil. Bu bir olgu, bunun içerisine girmek gerekiyor. Bilgisayar eczanelerin rantabl çalışması için de gerekli. Eczane ruhsatlarının verilmesinde bile bu şartın aranması gerektiği dile getirildi.

Emekli Sandığı’nın yaptığı işlemden başka boyut; Reçete kontrolü. Bilgisayarla beraber gelen makinenin kontrol ettiği bir sistem var, eczacının bir işkolunu kaybı da söz konusu. Bu da başka bir olgu. Eğer gerek eczacı, gerekse onun kurumu oda, TEB, bu işin içine girmiyorsa, yarın sistemi kontrol edemez, birilerinin sizlere zorla dayattığı bir yapıyı zaten kabul eder konumda olursunuz.

Reçete kontrolünün eczacı tarafından yapılması, eczacının kurumu olan odaların ve Merkez Heyeti’nin sözleşmedeki taraf olan konumunun ön plana çıkması için, eczanelerimizin çağdaş yapıya gelmesi, eczanelerle odaların ilişki kurması için, bu olaydan kaçmayalım, bu olayı bilimsel olarak ele alalım.”

Ecz. Necmi Kuloğlu
(Elazığ Ecz. Odası Bşk.)

“Çağın gereği olarak bilgisayar büyük bir nimet, her nimetin de bir kulfeti olacaktır. Bölgemizde bilgisayar oranı % 9 civarında seyretmekte. Ulaşımın ve dağılımının genişliği nedeniyle bölgemizde seminerler vererek programı meslektaşlarımıza tanıtmak yönünde eksiklikler de vardır.

Bilhassa muvazaayı ve katılım payı sorununu önlemek açısından, bütün odalarımızın bilgisayar sistemine girişinin TEB'in Emekli Sandığı ile beraber alacağı ve tabi bütün ortak kararları kapsayacak şekilde yapıldığı taktirde faydalı olacağı kanaatindeyim."

Uzm.Ecz.Olcay Seles
(Ankara Ecz. Odası Bşk.)

"Teknolojiye ulaşmayı ne kadar geciktirirsek, eczacılık mesleği adına o kadar zarara uğruyoruz demektir. Türkiye'de yıllardır yaşadığımız, felsefecilerin makine-insan çelişkisi diye anlattığı makine korkaklığı, teknolojidenden kaçma gündeme geliyor.

Sorunu sadece eczacıların maddi çıkarı açısından ele alamazsınız. Burada önemli olan teknolojiyi yakalamak ve bir meslek örgütü olarak güç sahibi olmak, karar mekanizmalarında yer almaktır.

Ankara'da bu programdan ya da internetten yararlanan toplam oran % 66, ama bu oranda bir katılım olmasına karşın, Emekli Sandığı'nın % 89 ödemelerini bu % 66'lık eczaneler alıyor. Biz de başlangıçta bu kadar süratli geçiş olacağını düşünmüyorduk, ama inanılmaz bir geometrik artış oluyor. Şu anda 996 eczane sisteme dahil olmuş durumda.

Bu sistemde esas vurgulanması gereken bilgisayarlaşma sonucunda, TEB ile odalar, odalarla üyeler arasında bir iletişim ağının kurulmuş olmasıdır. Aynı gün tüm Türkiye'de, eczanelerinde olan tüm meslektaşlarımıza meslek içi eğitim programlarının yapılması şansımız vardır. Kaçınılmaz olan bu sistemi hep birlikte ve bunca kredi imkanları da ortaya konmuşken, karşı çıkmadan gerçekleştirmek durumundayız diye düşünüyorum."

Ecz.Tekin Çağlar
(Trabzon Ecz. Odası Genel Sekreteri)

"Emekli Sandığı yetkililerinin programları belki teknik olarak güzel, ancak içinde gereksiz ve atıl bir

yiğın parametre var. Bunları düzeltmeleri gerekiyor. Eczanelerde kullanılan paket programlar özellikle internetle uyumlu değil.

Telefon hatlarında sorun olması bilgisayardan kaçışın bir bahanesi olmamalı diye düşünüyoruz, çünkü Türkiye'nin hemen her yerinde cep telefonları kullanılıyor.

Tüm eczaneler sisteme geçse dahi, manuel faturalama sisteminin bir süre daha devam etmesinin faydalı olduğunu düşünüyoruz. Katılım payı kozumuzu iyi kullanarak bir an evvel bilgisayar ve otomasyon sistemine geçilmeli diye düşünüyorum. Hatta diğer kurumları da buna teşvik etmeliyiz."

Ecz.Metin Boztepe
(Ordu Ecz. Odası Bşk.)

"Teknolojik gelişmeye sırtımızı dönmeyeceğimize inanıyoruz. Bu gelişmeye hepimiz adapte olmak durumundayız, bir yerde de mecburuz.

Emekli Sandığı yetkilileri ile bölgemizde yaptığımız toplantı, oda tarihinde en fazla eczacı katılımı ile gerçekleşti ve akabinde de arkadaşlarımız yoğun bir şekilde bilgisayar alımına giriştiler.

Genel olarak TEB'in bu konudaki politikası, bu olaya sırt dönmek değildir. Mesleğimiz açısından çok önem verdiğimiz katılım payı konusunun bu olayda pazarlık maddesi olmasını özellikle talep ediyoruz.

Sisteme dahil olmayan meslektaşlarımıza süre tanımak koşuluyla bir geçiş süresi içinde, sisteme dahil olmamızın faydalı olacağını belirtmek istiyorum."

Ecz.Ayhan Süer Arda
(Aydın Ecz. Odası Bşk.)

"Gönlüm hemen otomasyona geçilmesinden, hatta bu konuda zorlayıcı tedbirlerin alınmasından yana. Yalnız özellikle Kahramanmaraş ve Erzurum Eczacı Odası Başkanlarının

söz ettiği teknik olanaksızlıkları görüp, onlara hak vermemek elde değil.

Hiçbir konuda ideale ulaşmak mümkün değil. Birçok konuda bizim de risk üstlenmemiz gereğine inanıyorum. Birçok aksaklığına rağmen, Emekli Sandığı'nın bizlere sağladığı bu hizmetin kamu kurumlarıyla yaşadığımız olumsuzlukların arasında bir güzellik olduğuna inanıyorum. Sorun bilgisayar edinmenin güçlüğünde değil, Merkez Heyeti'nin sağladığı kredi olanakları da düşünülürse bu mazeret olmamalı.

Aydın Eczacı Odası % 80'e varan bir oranda otomasyona dahil olmuştur. Bu süratle artacak ve % 100'lere varacaktır. Üyelerime, bu uygulamanın 1999 yılında zorunlu olarak başlayacağı bilgisini vermem, bilgisayar kullanımının artmasında önemli bir etken oldu.

Otomasyona bir an evvel geçilmeli, zira pek çok olumlu gelişmenin, hepimizin otomasyona geçmesiyle başlayacağını Emekli Sandığı yetkililerinin konuşmalarından anladık. Güzey şeylerden kaçmak benim mantığıma uymuyor."

Ecz.Erdoğan Yeşilyayla
(Isparta Ecz. Odası Bşk.)

"Çağımız bilgi çağı diyoruz, bilgiden kaçamayız. Zamanın iyi değerlendirilmesinde bilgisayar eczanelerimize büyük katkıda bulunuyor.

Görüşümüz, eczanelerde bilgisayar kullanımı yaygınlaştırılsın, bu konuda çalışmalar yapılsın; ancak, otomasyonda herhangi bir zorlamaya gidilmeden, katılım payının kaynağından kesilmesi konusunda Emekli Sandığı ikna edilerek, uygulama diğer kurumlara da yaygınlaştırılabilsin. Eczacının zamanı çok değerli; bu nedenle bilgisayar alımını teşvik etmek durumundayız."

Ecz.Taner Özbodur
(Denizli Eczacı Odası Yön.Kur.Üyesi)

"Sunulan sistemin çağdaş bir sistem olduğunu kabul etmemek mümkün değil. Emekli Sandığı yetkililerinin bildirdiğine göre, anlaşmalı

15 bin küsur eczaneden 6400'ü sisteme girilmiş. Bu rakam Emekli Sandığı ile sözleşmesi olan eczanelerin % 33'ü. Demek ki üçte biri şöyle veya böyle kabullenilmiş sistemi. Doğudaki meslektaşlarımızın problemleri olduğunu kabul ediyoruz, bu Türkiye'nin sorunu.

Makul bir sürede anlaşarak, bu sisteme girilmesi ve katılım payı meselesinin de kökünden halledilmesi gerekir diye düşünüyorum."

Ecz. Aygenur Özden
(Kastamonu Eczacı Odası Başkanı)

"Uydularla iletişim çağını yaşıyoruz, teknolojiyi reddetmemiz mümkün değil. Ancak, ülkemizde şu anda 21 milyon sigortalı olmayan insan var. Acaba bu sistemin alt yapısı hazır mı diye düşünüyorum. İkinci bir problem, eczacının eczanesinde yaptığı danışmanlığı bu teknolojinin alması. Eğer eczacı bütün bu sisteme tek başına girecekse ki, yetkililer özellikle onu belirttiler, eczacı eczanesinde insanlarla yeteri kadar diyalog kurmayacak ve danışmanlık yapmayacaktır.

Benim bölgemde bilgisayarı olmayan eczane yok gibi. Kasım ayında Emekli Sandığı'nın bilgilendirme toplantısında meslektaşlarıma "1999 yılında bilgi işleme geçileceğini" söyledim. Bütün arkadaşlarım buna hazırlar, fakat sisteme tümüyle geçilmesi gerekli diye düşünüyorum. Katılım payı sorunumuzu da çözerek sisteme girmeli, teknolojiyen kaçmamalıyız."

Ecz. Esin Çamlıroğlu
(Eskişehir Eczacı Odası Başkanı)

"Bölgemizde otomasyona geçen eczacı oranı %42, biz otomasyona dokuzuncu ayda başladık. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı temsilcileri bir seminer verdi, daha sonra Anadolu Üniversitesi ile beraber bilgisayar kursları açtık. Bir senedir toplantılarda arkadaşlarıma bütün resmi kurumların bilgisayara geçeceğini her defasında hatırlattım. Benim bölgemdeki bütün eczacılar hazır bekliyor. Şu bir gerçek ki,

mecbur tutulmadığı sürece arkadaşlarımız gevşek davranıyor. Maddi yönden sıkıntı yaşayacak, zorlanacak olanların oranı %10'u geçemez.

Otomasyona geçiş ile çok erken olan ödeme sürelerinin teminat altına alınması ve katılım payının kaynağından kesilmesi uygulamasının sağlanmasıyla bu uygulama bizim için tek kelimeyle harika bir olay. Programda var olan hata ve eksiklikler TEB'in bizlerden almış olduğu yanıtları Emekli Sandığı Bilgi İşlem Dairesine iletilmesiyle, görüşülerek giderilebilir."

Ecz. Nükhet Tartan
(Manisa Eczacı Odası Başkanı)

"Manisa'da otomasyona geçiş 1998 Eylül'ünden itibaren gerçekleştirildi ve bu oran % 62'dir. Bizler oda yöneticileri olarak bu konuyu o kadar ciddiye aldık ki, geçen yıl 14 Mayıs programında konumuz "Bilgisayar-Eczacı ve İyi Eczacılık Kuralları" idi.

Yumuşak bir geçiş sağlanmalı ve bunun için de eczanelerin özendirilmesi lazım diye düşünüyorum. Teknolojiye hayır demek anlamsız, süreyi iyi kullanmak, katılım payının kaynağından kesilmesini sağlamak, programdaki aksaklıkları da giderdikten sonra sisteme girmek bizce anlamsız. Onun için bilgisayarı özendirilmekte fayda var diye düşünüyorum."

Ecz. Mustafa Sezen
(İzmir Eczacı Odası Başkanı)

"Beş on yıl önce-sinde başlayan "Eczanelerde Bilgisayar Kullanılmalıdır" söylemine birçok meslektaşımız karşı çıkıyordu, ancak şimdi bazı bölgelerde eczanelerin % 98'inde bilgisayar olduğu ifade ediliyor, ama ardından % 5-10'unun otomasyona katıldığı ekleniyor. Bu bir çelişkidir.

Bu bir çağdaş gelişmedir, dışında kalmaz. Elbette güçlükleri, aksaklıkları olacaktır. O nedenle bilgisayar edinmede gösterilen direnç nasıl ortadan kalkıp da meslektaşlarımızın kendi iradesiyle bil-

gisayar edinmeleri bugün öne çıkmışsa, ben yürekten inanıyorum ki otomasyon da bugün geldiği noktadan sonra hızla gelişecektir, bu kaçınılmazdır.

Bunu herhangi bir kurum istiyor diye değil, çağdaş eczacılıktan yana olduğumuz için yapmalıyız. Emekli Sandığı gelinen şu noktada teknik altyapı yetersizliklerini hızla gidermelidir, onlar da zaten o iyi niyetin içerisinde oldukları. Şu anda Türkiye çapında üç farklı eczane programı kullanılmaktadır. Emekli Sandığı otomasyon programı da şu anda eczanelerin kullandığı eczane yazılım programına uyumlu şekilde dönüştürülmelidir.

Bilgisayar ve otomasyona geçiş, haksız rekabeti ortadan kaldıranın bir aracıdır. Otomasyonla hak edenler ilacını alır hale geldi. Karne sahibi karnesini sahiplendi, sadece kendisi için kullanır hale geldi, hak etmeyenler için kullanılır bir araç olmaktan büyük ölçüde çıktı. Otomasyonu bilgi erişim kaynağı olarak da görmek lazım. Herhangi bir ilacın bütçe uygulama talimatı esaslarına göre hangi koşullarda ödenip ödenmediğini, barkoduyla girip Emekli Sandığı bilgi hazinesine ulaşarak ekranda görebiliyor-sunuz.

Otomasyona geçilmesiyle, kurumun haksız kazançların ortadan kaldırılmasıyla elde edeceği kazanç, bizlerin örgütlü mücadelesi ile katılım payının kaynağından kesilmesini de beraberinde getirmesi halinde, haksız kazançlar, haksız rekabetler ortadan kalkacaktır. O nedenle bu sistem, kendi içerisinde bir iyileştirmeyi de getirecektir.

Otomasyonu sadece Emekli Sandığı için değil, tüm resmi kurum ve kuruluşlar için geçerli bir çalışma yöntemi olarak benimsememiz gerekiyor."

Uzm. Ecz. Zuhul Erçetin
(Adana Eczacı Odası Başkanı)

"Bölgemizde % 70 oranında bilgisayar kullanımına geçmiş durumdayız. Geçtiğimiz yıl, odamızın bu amaçla düzenlediği kampanyadan sonra bu oran yükseltildi.

Emekli Sandığı'nın kurduğu sistem işliyor ve eczacılar da bu sistemden memnun, bu nedenle manuel kesilen reçeteler için geç ödeme süresinin durdurulmasını istememiz bana pek mantıklı gelmiyor. Kurumdan teknik donanımını, alt yapı yetersizliklerini gidermesi için bir geçiş süresi istenilebilir, Elazığ ve Erzurum gibi bölgelerdeki eczaneler için bir standart getirilebilir, böylece haksız rekabet ortamının yaratılmasının önüne geçilebilir.

Ödeme süresinin 5 günde sabitlenmesini istemek ve katılım payı sorununu bu aşamada çözmek, büyük bir kazanım olur. Bu anlamda belli bir süreç içinde bilgisayar uygulamasına geçişi destekliyoruz."

Ec. Bülent Artun
(Hatay Eczacı Odası Başkanı)

"Biz otomasyon sistemini bir dayatma olarak görmüyoruz. Bu sistemi devletin kendini koruması açısından gerekli görüyoruz.

Bugün ilacın % 80 alıcısı devlet, buna bir kendini koruma işgüdüğü de diyebiliriz. Biz de bu ülkenin vatandaşı olduğumuza göre, devlete yardımcı olmamız lazım.

Eğer bu sistem ilaç israfını önleyecekse, ki önüyor, ilaç kullanımını denetim altına alacaksa, bu sistemle devletin ilaç giderleri azalacaksa, yalnız Emekli Sandığı ve Bağ-Kur değil, devletin tüm kurumlarının bu sisteme girmesi ve bizim de buna yardımcı olmamız gerektiğine inanıyorum. Tabii öncelikle altyapı sorununun halledilmesi, bu konudaki eksikliklerin giderilmesi gerekir.

Bizim bölgemizde de % 70 oranında otomasyona geçilmiş durumda. Otomasyona geçişi özendirici olması açısından Emekli Sandığı'nın kısa sürede ödeme yapması çok iyi oldu.

Katılım payının kaynağından kesilmesi de gündeme gelir ve bu başarılırsa, bence Emekli Sandığı'nın otomasyon sistemine geçiş ile ilgili hiç bir problem kalmaz."

Ec. Betül Bilgetekin
(TEB Genel Sekreteri)

"Bütçe Uygulama Talimatı'nın Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından Emekli Sandığı yetkilileri bizleri toplantıya çağırdı.

Bilgisayar uygulaması konusunda Emekli Sandığı'nın gerçekten dayatmacı bir tavrı yok. Bunu çok açıkça dile getirdiler. Görüşmelerimizde Türk Eczacıları Birliği ve Eczacı Odası yöneticileri ile birlikte saptanacak bir geçiş süresi içerisinde uygulamaya geçilmesini istediklerini bildirdiler. Bölge bölge, tarih vererek geçişi de kabul edebiliyorlar.

Katılım payının kaynağından kesilmesi konusunda bizler çok yoğun bir çalışma yaptık. Maliye Bakanlığı'nda bu amaçla bir komisyon kuruldu. O komisyonda teknik konular gündemdedi. Özellikle saymanlıkların bağlı bulunduğu Muhasebat Genel Müdürlüğü, bilgisayar olanakları olmadan katılım payının maaştan kesilemeyeceği görüşünü dile getirdi ve bu görüş Bakan'a gittiği için o önergedeki ifade değişti ve sonuçta da zaten bütçe kabul edilemedi ve komisyondan da geçmedi.

Emekli Sandığı yetkilileri katılım payının maaştan kesilmesine taraftarlar. Bu konuda Maliye Bakanlığı'na görüş bildirdiklerini kendileri de söylüyorlar. Bu anlamda elimize geçen çok önemli bir fırsat diye düşünüyorum ben. Çok uzun olmayan bir süreye yayarak, katılım payının maaştan kesilmesi koşuluyla bilgisayar bağlantısı zorunluluğu getirilebilir mi, diye düşünüyorum. Ancak yetkililer, bunun için anlaşmalı tüm eczanelerin otomasyona geçmesi gerektiğini belirtiyorlar. Örneğin 2 bin eczane teknik olanaksızlıklar nedeniyle giremiyorsa, o reçeteleri kendilerinin bilgisayara girebileceklerini de söylediler. Onlar için önemli olan anlaşmalı eczanelerin büyük bir çoğunluğunun bu sisteme geçmesi."

Ec. Mehmet Domaç
(TEB Genel Başkanı)

"Sorunu her yönüyle tartıştık. Sizlere Türk Eczacıları Birliği'nin nasıl bir reçete kontrol sis-

temi düşündüğünü çok kısa başlıklarla aktarmak istiyorum.

Türkiye çapında tüm reçetelerin, tüm kurumlar bazında kontrol edilmesinin gerekliliği açık. Bunun için bir ünite gerekiyor. Ama merkezi değil, Türkiye çapında dağılmış, hızla hizmet veren, o hizmeti yerine ulaştırın, yani reçeteyi eczaneden toplayan ve topladığı reçeteyi tekrar eczaneye ve kuruma veren bir sistem lazım. İşte biz bu sistemi kurmak için çalışıyoruz. Maliye Bakanlığı ile bir protokol yaparak sistemi kurmak istiyoruz. Bu nedenle Maliye Bakanlığı yetkililerini Münih'e götürdük, yerinde gördükleri bu sistemle ilgili bir rapor sunduk.

Kuracağımız sistem bir bilgi bankası sistemi olacak. Kendi reçete kontrol ünitemizi kurarak devlete baskı yapma olanağını yakalayabiliriz. Devlete "artık katılım payının kaynağından kesilmesi işinden kaçamazsın, sana tüm verileri takdim etme imkanına sahibiz" diyebiliriz. TEB'in ilaç alanında yetki alabilmesi ve bu yetkinliğini daha da geliştirebilmesi için bunun gerekli olduğuna inanıyorum. Dünya'da bazı eczacı örgütleri bunu yapıyor.

Şu anda eczacıların % 30'u Emekli Sandığı'nın uygulamasına geçmiş. Bu nedenle artık adım adım demiyoruz, daha hızlı bir geçiş olacak. Bu protokolü ancak şu koşulda imzalayabiliriz; "şu süre içerisinde biz uygulamaya geçeceğiz ancak siz de o geçtiğimiz sürede katılım payını kaynağından keseceksiniz"

1500-2000 eczane için bu işi erteletmeyeceğiz, haklı olarak."

IV. Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı "oda başkanlarınca dile getirilen görüş ve önerilerin TEB Merkez Heyeti'nce değerlendirilerek, Emekli Sandığı yetkilileri ile görüşmeleri" şeklindeki ortak düşüncelerle sona erdi.

Toplantıda ayrıca oda başkanları tarafından dile getirilen bölgesel sorunlar değerlendirildi. Bu sorunlara ilişkin olarak TEB Genel Sekreteri ve TEB Genel Başkanı tarafından yapılan açıklamalarla toplantı son buldu. ■